

Szerkesztőségi iroda:
Nagyberek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleits Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hónapra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.
Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagyberek, 1911.

XL. évfolyam 10. szám.

Péntek, január 13.

NEGYVEN ESZTENDŐ.

— Fölvívás előfizetésre. —

Az ujesztendő beköszöntésével a Délvidék legrégibb magyar lapja, a „TORONTÁL” jubiláris esztendőbe lép.

Az új esztendővel negyvenedik év-folyamat kezd meg, ami a lap erejét, olvasóközönségének szeretetét és bizalmát tanúsítja.

Nem akarunk különös tündökléssel fölvonulni, csak egyszerűen jelentjük ezt, mikor a negyvenedik esztendő küszöbén az új esztendő alkalmából lapunk új előfizetést nyit.

Előfizetési díj:

Egész évre	24 kor.
Fél évre	12 kor.
Negyed évre	6 kor.
Egy hónapra	2 kor.

Lapunk eddigi hagyományaihoz híven a liberális haladás buzgó munkása marad továbbra is s gyors, pontos és hű hirszoigáltatást nyújt a közönségnek.

Főváros és vidék.

— január 13.

A főváros és a vidék közötti viszony, illetőleg a kettőnek a helyzete, sajnos, nálunk örökké aktuális panaszos téma.

De aktuális most ismét különösebben, hogy a kormány a városi törvény megalkotásán munkálkodik, amelylyel a jelenlegi viszás helyzetet segíteni akar.

Hogy nálunk ilyen helyzet van a fővárosi és vidéki viszonyok dolgában, annak az a sajátos dolog a forrása, hogy Magyarországon csak egy nagy főváros van s hozzá képest aránylag kicsi vidéki városok. Középfok nincsen. Ausztriának meg van a maga Prágája, Brünnje, Grácza, a többi országoknak is a maguk nagy városaik, míg nálunk ilyesmi nincsen. Emiatt a szellemi és gazdasági életnek hosszú időn át és még ma is csak egy a középpontja: Budapest. Ha a vidéki városok között egyben-másban megnyilatkozik valami fővárosiaszkodás, vagy igazi nagyvárosi szín, ez még azt az egyet nem emeli a többi fölé és a fővároshoz közelebb. Épp azért, mert csak ez az egy európai városa volt Magyarországnak, a nemzeti büszkeség fölcicomázta, teletömte, becézgette mindennel, ami a nemzet erőiből tellett.

Néhány éve, hogy a vidéki városok szót emelnek a becézgetésnek e tultengése ellen. Hiszen helyes, hogy Magyarországnak legyen oly városa, amely a külföld előtt igazi kulturát, igazi forgalmat, igazi ragyogást mutasson; de ezért a célért mindent föláldozni nem lehet. Elérkezettnek látták az időt, hogy a kulturának és

a gazdasági életnek vidéki emlékkallomásai legyenek; hogy az intézményekből, amelyek ennek a kettőnek egészséges kifejlődését siettetik, a vidéknek is jusson. Egyetemet, központi hivatalszervezeteket, tőzsdéket, muzeumokat akarnak s nemcsak olyan apró vicinális alkotásokat, amelyek csupán a monográfiában jelentenek egy sort, vagy egy számot, hanem eleven, nagyszabású alkotásokat, olyan méretűeket, aminek eddig csak a főváros számára tartottak alkalmasoknak.

Ez a törekvés szülte az ellentétet, a főváros és a vidék között. Ez még magában nem jelentene semmi veszedelmet. Olyan versengés ez, amelynek csak az ország látja a hasznát. A fővárosnak már nincs mit tartani a közigazgatás, kulturális és gazdasági decentralizálástól. Amint a fokozott termelés a fogyasztókat, az újságok számának növekedése az olvasókat szaporítja, — a vidéken létesített új intézmények talán elvonnának valamit a fővárostól, de sokkal nagyobb mértékben növelnék azok számát, akik ezeket az intézményeket igénybe veszik.

Az egyetem a képzett emberek számát, a tőzsde az üzleti életet, a vállalatok számát, a vidéki gyárak a fogyasztókat, esetleg a kivitelt. Ezen a téren a fővárosnak nem lehet oka a féltékenykedésre s a kormánynak nem lehet elzárkózni az elől, hogy az állam áldozatait ezután a vidéki középpontok fejlesztésére, azok erősítésére és gazdagítására használja föl. Egyéb ellentét azonban a főváros és a vidéki városok között nincsen.

Tipusok megkülönböztetik a kettőt, az életmód más és más közöttük, de egyik se mondhatja magáról, hogy a másik kizsákmányolja. A főváros és a vidék között nem csinálnak kereskedelmi mérleget s így nem lehet megállapítani, hogy mi több: az a pénz, amelyet a vidéki ember Budapesten elkölt, amit Budapesten vet, vagy onnét küldött árukért fizetnek, — vagy az, amit a fővárosnak óriás gyomra a vidék által szállított élelemért adózik. A kettő körülbelül egyforma lehet, s ha az egyik arról panaszkodik, hogy reá nézve az élet drágább, súlyosabb — viszont neki több jut az élet, a haladás kényelméből, szórakozásaiból, szellemi javaiból, mint a vidéknek.

Az igazság tehát ott van, hogy a vidéki ember épp oly tiszta szívvel örülhet, ha látja, hogy Budapest a komoly dolgokban is Európa metropolisai mellé állhat, mint amint kevés oka van a fővárosnak sajnálni, hogy Magyarországon a kisvárosi kicsinyességek és nyárspolgári szokások fészkeiből erőteljes, tartalommal bíró középpontok fejlődnek.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület munkásgimnáziumának január havi programja:
Január 17. 8-9-ig gazd. földrajz, 9-10-ig elektrotechnika.
" 19. 8-9-ig fizika, 9-10-ig közigazgatás.
" 24. 8-9-ig elektrotechnika, 9-10-ig gazd. földrajz.
" 26. 8-9-ig fizika, 9-10-ig közigazgatás.
" 31. 8-9-ig elektrotechnika, 9-10-ig gazd. földrajz.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 13. Közigazgatási bizottsági ülés.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap dében gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

IDŐJÁRÁS.

A nagyberek meteorológiai állomás időjárasi jelentése
Január 13.

Barométer emelkedő, délután 1:38 órakor: 752,3 mm.
Hőmérséklet: maximum 25. C°, min. —12 C°. Csapadék:
— Felhőzet: Cu St 10. Szélirány és erősség: SE 1.
Jóslat a következő 24 órára: Euyhéb. Sok helyütt csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 6 perctől másnap este 8 óra 38 percg; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percg; felhőzet: Ci — fűtőfelhő, Cu — gomolyfelhő, St — rétegesfelhő, N — esőfelhő, Ci—St — felhőfátyol, Ci—Cu — harányfelhő, Cu—St — réteges gomolyfelhő. Szélirány: N — észak S — dél, W — nyugat, E — kelet. Felhőzet nagyság, 0 — tiszta ég, 10 — teljesen borult. Szélereőség: 0 — szélesend, 8 — nagy vihar.

— Személyi hír. Dr. Dellimanic Lajos főispán, aki jelenleg gróf Csekonics Endre zombolyai birtokán vadászaton van, holnap Temesvárra utazik, ahonnan vasárnap este tér vissza Nagybecskerekre.

— Görög keletiek ujéve. Görög keleti vallású szerb polgártársaink holnap ünneplik meg újév napját, mely alkalomból egy a belvárosi, valamint a Váralfa-utcai gör. kel. templomban d. e. fél 10 órakor ünnepi istentiszteletet tartanak.

— Áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter dr. Poly Antal nagybecskereki pénzügyi fogalmazót hasonló minőségben Temesvárra áthelyezte.

— Uj gazdasági tudósító. A földmívelésügyi miniszter Glatz Janos perjamosi községi tanítót a perjamosi járásra nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— Utóállítás. Nagybecskereken tegnap reggel a Rezső-laktanyában utóállítást tartottak, amelyen a polgári hatóságot Szilágyi Albert megyei tb. főjegyző képviselte, míg a hatósági orvosi tisztet dr. Haidegger Lajos m. tiszti főorvos látta el. A honvédség részéről részt vettek Kamenszky Rezső alezredes, Rigó Dezső főhadnagy és dr. Baracs Gyula ezredorvos, míg a közös hadsereget Pókay József alezredes, Geschek Janos főhadnagy és dr. Misera József ezredorvos képviselték. A tegnapi utóállításon 35 sorozásra jelentkezett állításköteles közül összesen 7 embert soroztak be.

— Uj megyebizottsági tag. Mint Kisószról jelentik lapunknak, ott tegnap tartották meg a megyebizottsági tagválasztást, amelyen Vogel Dezső tb. főszoigabíró elnököt. A választás Fritz Mihaly munkapárti jelöltnek a győzelemével végződött.

— A munkásgimnáziumból. A kulturegyesület nagybecskereki munkásgimnáziumában tegnap este Harzer József főgimn. tanár fizikai, Keleméri Béla felsőkereskedelmi iskolai tanár pedig közigazgatási előadásait folytatta élénk érdeklődés mellett. A legközelebbi előadás január hó 17 en, kedden lesz.

Szombaton este 6 és 9 órakor;
vasárnap d. u. 4, 5, 6; este fél 8 és 9 órakor.

1. Két szerelmes. (Humoros)
2. Forgalmi eszközök Indo-Chinában
3. Mória hasonmása. (Humoros.)
4. Berlin. (Természetes.)
5. A zasló által megmentve.
6. Lincoln halála. (Eposod az Egyesült-Államok tört.)
7. Ki a tettes (Max Lindertől.)

ROYAL-BIOSKOP-SZINHÁZ.

Ruhatar 10 fillér. Fényesen berendezett füstmentes helyiség. Légfűtés. Ruhatar 10 fillér.
Művészies képek. Válogatott műsor. Művészies képek.

— **A nagyszentmiklósi kulturstély.** A Torontálvarmegyei Magyar Közművelődési Egyesület február hó elsején tartja az idei második irodalmi és művészeti estélyét. Az estélyen az egyesület főkérdésére közreműködik Szabolcska Mihály a kitűnő költő, aki legújabb verseit fogja fölolvadni és Grézio János kir. tanfelügyelő, aki Magyarország nagy asszonyairól tart érdekes fölolvast. Az estély műsorának többi pontjait kiváló zene és énekszámok fogják kitölteni. Az estélyre nagyban folynak az előkészületek s előreláthatólag a legszebb siker fogja koronázni a buzgó fáradozást.

— **Tűz.** Mint Klekkről jelentik lapunknak, a napokban éjjel 1 óra tájban ott a körörszilik keménye kigyuladt. A lángok a padlason is kiesaptak s lángbaborították a gerendákat. A tűzoltóság hamrosan a veszedelem színhelyén termelt s fáradságos munka után eloltotta a tüzet, mielőtt az még nagyobb pusztítást tett volna. A kár így is néhány száz korona.

— **Apallatok megvizsgálása.** Lowieser Imre központi járási főszolgabíró ezúton is közli, hogy a folyó évben megtartandó apallat-vizsgálatokat a központi járáshoz tartozó községekben a következő napokra tűzte ki: Lázárfa január hó 20-án délelőtt 8 órakor. Klek január hó 20-án délelőtt 10 órakor. Nagyszentmiklós jan. 20-án d. e. fél 12 órakor. Jankahid január hó 20-án délután 1 órakor. Ernestháza január 21-én délelőtt fél 9 órakor. Bótos január hó 21-én délelőtt 11 órakor. Zsigmondfalva január 21-én délután 1 órakor. Szerbaradec január 23-án délelőtt fél 10 órakor. Tótaradec január hó 23-án délelőtt 10 órakor. Szerbelemér január hó 23-án déli 12 órakor. Nemetes január hó 23-án délután 1 órakor. Felsőmuzslya január hó 24-én délelőtt 8 órakor. Tor-Erzsébetlak január 24-én délelőtt 10 óra or. Lukácsfalva január 24-én délelőtt fél 12 órakor. Románecska január 24-én délután 1 órakor. Nemetecska január 24-iken délután 1 órakor. Katalinfaiva január 25-iken délután 1 órakor. Nagytorák január hó 25-iken délután 2 órakor. Kistorák január hó 25-iken délután fél 3 órakor. Itvarnok január hó 26-iken délután 2 órakor. Rögendorf január hó 26-iken délután 2 órakor. Bégaszgyörgy január 26-án délután fél 3 órakor. Oróvát január hó 30-iken délelőtt 10 órakor. Perlasz január hó 30-iken délután 1 órakor. Rudolfsgnád január hó 30-án délután 2 órakor.

— **A szóváltás vége.** Véres és könnyen halálos kimenetelű verekedés hírével vesszük Barándáról. Alterov Mihály és Szuvacsarov Lyubio ottani lakosok ugyanis tegnap szóváltásba elegyedtek Brankov Lázárral. A szóharcot hamarosan verekedés követte s a két ember botokkal támadt rá Brankovra, akit agyba-főbe vertek. A szerencsétlen embert félholtra verve szállították a nagybecskereki kórházba, ahol Szabó Béla vizsgálóbíró ma az esetre vonatkozólag kihallgatta. Brankov állapotát az orvosok életveszélyesnek mondják. A verekedők ellen a kir. ügyészség megindította az eljárást.

— **A jótékony nőegylet elszámolása.** A jótékony nőegylet folyó hó 7-iki bálja alkalmából történt fölülírtések:

3 korona: Dr. Várady Imre, dr. Nedelykovits Márkné, Szabó Béláné, Gyorgyevits Milosné, dr. Weiserschan J.-né, Solymosy Lajóné, Beck Gyuláné, Lehman Mihály, Krumenacker István, Sajovizné Balogh Giza, Balla Béla, Csathó Lajosné, Bacher, Sándor Mihály, Dienstl Emilia, dr. Mihálovits István, Bence, Liptay, Kadelburger L., dr. Milloss Aurélné, dr. Juliuszné, Stankovics, Kupuszarovits N., dr. Szekeres Gyuláné, Tuka, Popovits Péczy Szilárd, Lowieser Mihályné, Lissatz Jánosné, Somfai Jánosné. Kókits A. F.-né. N. N., Guttman D. — 2 korona: Dr. Fialowszki, Czenger Nándorné, Barány Béla, Bence Antal, Kovács Ilonka, Müller Józsefné, Kállay Mórné. Megyessy L., Slavikovszky, Heufeld Zsigmond, Nagy Sándorné, Szávic Sandorné, Elekés Karolyné. Elmer Erzsébet, Herr Ödöné, dr. Anna Ernőné, Konkoly Samuné, Steinitzer Vilma, Tana Samuelné, Steinitzer Lujza, Pakróczyne, Kodar Emoné, Rippkáné, Wattay Endrené, Török Jánosné, Böiényi Béláné, Schramekné, dr. Grandjeanné, Kiss István, dr. Vegh Lajos, Szilágyi Albertné, dr. Kleits, Bakálovits Ágostonné, Themsky Ede, Tullics Györgyné, Litavszky Pál, Tóth István, özv. Chorin, Mike Flórisné.

Alföldy Edéné, Wolfinger Julia, Kéler Ákosné, Stassik Ferenczné, Kadelburger Berta, Soós Ferencné, Weiserschan J., Kluge Erzi, Sárly Sándorné, Weisz Manoné, Wingler Ferencné, Kleiner Gyuláné, Bohn József, Boróczy Herman, Steyer István, Ziegler L., Glück Manoné, Holländer, Popovits Péczy Szilárdné, Almássy és Szepesy, Strélingerné, Felsenstein, Straki testvérek, Kelemen Pater Armbrus er József, Frank Lajos, Pollák Jakab, Sindelas, Tolveth Frigyes, Sajoviz Somané, Eckfeld, Wehner József György, Láng Karoly, Partilla Mária, Braus Ármán, Eckstein Samuné, Fleiner Aladár Tóth József, Keményné, Guttman Béláné, dr. Guttman, Oroszy, Grün Anna, Csuszner J., Baaden I. L., Eckstein Vilmos, Todore, Grün Teréz, Balázs József, Knáb Adam, Ovashtlan, Beller István, dr. Putz Jakab, Weinrich Vilmos, dr. Kéler Béla, Zsitkovszky Béla, dr. Soós, dr. Steinbach Béla, Löffler Ármán, dr. Szentiványi Ferenc, Kiss Károly, Olvashtlan, Demkó István, Laszlo Lajosné, Weiserschan J., Goldberg, Jónász Bertalan, Konkoly Imre, Herzfeld Vilmos, Kovács Ödöné, Benó J., Boskovits J. L., Boleszny Antal, Rosenfeld L., dr. Franz Zoltán, Gara Sándorné, Markstein, Mihajlovits Alexander, Pejits, Mihajlovits Péter, dr. Szathmáry Ödön, Zaláné Bódeber Dezsóné, Zachariás Laura, özv. Chorle Gyuláné, Králik, Schenk, Alexits Miláné, Streitmann Antoiné, özv. Antalovits Béláné, Szöllössy Kálmáné, Svetane Emilia, Kelemery Béláné, dr. Kovács Dezső, Ládai, Putitsné, Bronts Ernőné, Ernst Sándorné, Steyer Fülöp, Zavisits Jánosné, Temmer Sándorné, Deutch Mártonné, Mucsalov, Kertész Márkné, Grün D. Izsóné, Iszakovits Szvetozárné, Kiss Sándor, Julie Temmer, özv. Kanizsa Lipótné, Udiczky Milosné, Csusznerné, Stefanovits, Szücsné, N. N., Ambrózy József. (Folytatjuk).

Itt említjük meg, hogy a gyűjtésben, a már említett hölgyeken kívül, lelkes munkálkodást fejtettek ki még Bakálovics Józsefné urnó és Bakálovics Dóra kisasszony is.

— **A számlenőr tragédiája.** Hanthó István aradi jászagazgatósági számlenőr néhány héttel ezelőtt hivatalos ellenőrzés céljából kiutazott Lippára, ahol most a Maros vashidját renoválják. A hid egy részén epen folytak a munkálatok, de elfelejtették odatenni a figyelmeztető lámpát. Hanthó éjszaka nézegette a hid munkálatait, odament arra a helyre, ahol még nem volt megerősítve a hid és lezuhant a Marosba. Segélykiáltását senki sem hallotta meg és a szerencsétlen ember összezúzódva, reggelig eszméletlenül feküdt a sekélyes, jeges vízben. Másnap súlyos beteg egy budapesti szanatóriumba szállították operáció végett. Az operáció azonban nem segített s a számlenőr tegnapelőtt este meghalt.

— **Megégett gyermek.** Leitner Gy. nagykikindai ácsmester két éves kisleánya tegnap délen magára maradt a szobában s a kályha körül játszadozott. A gyermek ruhája a kályha közelében valahogy tüzet fogott s mire a szomzódó szobában foglalatokodó anya a szerencsétlenséget észrevette, a szegény kis csöppség már oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy pár pernyi iszonyu kínlódás után meghalt.

Eisenstädter S. és Társai
divatruházában Nagybecskerekén

a farsangi újdonságok megérkeztek.

Ugyanott eredeti japán- és török himzések, ridikulók és tablettok dus választékban vannak raktáron.

29-x.10

— **Egy család tragédiája.** Megírjuk már, hogy Módoson Ormos Lajos ottani kir. aljárásbíró 55 éves korában hosszú szenvedés után meghalt. Ormos az ország egyik legöregebb járásbírósi jegyzője volt. Csak nemrég lett aljárásbíró kinevezve. Felesége a múlt hetekben hunyt el, most pedig őt ragadta ki a halál az élők sorából. Két fia gyászolja az elhunytat, akik most teljesen árván maradtak. Az elhunyt temetése tegnapelőtt ment végbe Módoson nagy részvét mellett.

— **Az alkohol.** A románbecseki nagykorcsmában tegnapelőtt beállított Filinov Szvetozár ottani gazda s pálinkát kért. A korcsmáros kérését megtagadta, mert Filinov már teljesen ittas volt s alig tudott járni. A részeg ember azonban követelőzdoi kezdett, mire a korcsmáros kitette a helyiségéből. Filinov tovább vánszorgott s egy falusi őr bevitte a község házára, ahol annyira rosszul lett, hogy estére meghalt. Valószínű, hogy alkoholvermérzés ölte meg. Az esetet bejelentették a temesvári királyi ügyészségnek, amely vizsgálatot rendelt el.

— **A törökbecsei Leininger szobor.** A törökbecsei gr. Leininger-szobor alap javára 1910. évi november és december hónapban a következő adományok folytak be:

Varsányi Erzsébet gyűjtése Törökbecse 13 31 korona, dr. Vajna Izidor járásorvos Alvinc 4-90, Vigh Ferenc m. kir. adóhiv. pénztárnok Vasvár 18 70, Moldován Simon városi pénztárnok Szamosujvár 6—, Németh L. Budapest 2—, Abelsberg Leo család Budapest 25—, Fülöp Gábor közs. jegyző Maroscsuc 10—, Dulcz Antal Budapest 4-90, dr. gróf Almásy Imre 20—, Szük Ödöné Királyheimecz 4—, Havlicsák Ernő óras gyűjtése Törökbecse 2-40, Putnik Irénke gyűjtése Törökbecse 10 62, Nagy Magda Törökbecse 1 20, Paulinyi Ármán jegyző Szöllösárdó 3 66, Máté István m. kir. adóárnok Árvabáza 1—, Istók Imre trvh. utmester Kula 1—, Kunwald Pál Budapest 4-40, Szerdahelyi Adolf és neje Törökbecse 2—, Lecsmeri Hajdu Lajos postamester Marosillye 11—, Miklós Ernő postamester Kobalfalva 5-40, dr. Jeney Elek Nagyenyed 5—, Saffary Lajos Törökbecse 2—, Csurog község előjáró 10—, Postahivatal Biharorda 1—, Novák Tamás Törökbecse 1—, Pálincás Zsigmond gyűjtése Törökbecse 6—, özv. Szabó Józsefné Csepel 3—, Onodi Veress Miklós ár. ülnök Nagyenyed 5—, Benkó József Pécs 2—, Kruzlitz Pál irodatiszt Nagyvárad 1—, Feher István gőzmalom ptáros Nagykikinda 20—, özv. Geese Lászlóné Pajána 1—, Majoros Janos postamester Özörény 7-46, P. Nagy Árpádné Debrecen 3—, Eimann Károly közs. jegyző Ujzvácz 10—, Dabóczi Gizella postamester Szalindek 1 20, Szittner József gyűjtése Törökbecse 3— M. kir. postahivatal Bánóc 3—, M. kir. postahivatal mezőmehes 4-38, Wirker György Szentendre 1-40, Előjáróság Szikszó 3—, Hann Vilmos felügyelő Apatin 5—, Hódy Mariska Tarnova 6-90, Farkas György postamester Egervár —90 Tang Balázs Fajsz 16 12, Zimmermann Zsigmond Világos 16-90, Komáromy Antal Debrecen 8—, Budapesti asztalosipar testület 25—, Czupy Ede jegyző Patacs —70, M. kir. postahivatal Henczida 1—, Zilahy Kálmán Battonya 1—, ifj. Kiss Sándor Budapest 10-20, Kocsis Gyula Egyed 6-30, M. kir. postahivatal Rakócz 3-20, ifj. Nirusee Lajos Nyitra 3—, Unterreiner Józsefné Maramarossziget 5—, Budapest székes főváros 50—, Törökbecsei újvárosi elemi isk. I. oszt. Álya, (beküldte Kabarean György) 1 70, Holló Sándor jegyző Seprő 2—, Pavlovits Fedor tb. főszolgabíró Apatin 2—, Zoltán József szolg. kiadó Apatin, Vujevich Lajos főszolgabíró Apatin, dr. Telegdi Sándor ügyvéd Apatin, dr. Zsigmond Gyula tb. főszolgabíró Apatin, Schlachter Ferenc Apatin, Katzenberger Miklós kereskedő Apatin, Fried Béla szolg. iktató Apatin, 1—1, dr. Thim József jár. orvos Apatin 2—, Korponay János járb. jegyző 1—, Előjáróság Péterréve 50— korona.

— **A hálószobák réme,** a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a Löchergr Cimexionel történtek próbák, beigazolódott, hogy Cimexin nemcsak az élő poloskát pusztítja el nyomban, de a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható: Kollarich gyógyszerárán Nagybecskerekén és a készítőnél: Löchergrer gyógyszerésznél Bártfán. 34—13.4

SZALLITÁSI, BIZOMANYI, INCASSO FIOK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERI MÓR ÉS FIA : SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsijainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

4-54.7

ALAPITTATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITTATOTT 1863.

Törvényszék.

A február havi esküdtek.

Nagybecskerek, január 13.

A nagybecskereki kir. törvényszéknél január hó 10-én sorsolták ki a február havi ciklusban szolgálatot teljesítő esküdteket. Az esküdtek kisorsolásán Alföldy Ede törvényszéki elnök elnökölt, jelen voltak pedig: dr. Szathmáry Ödön és Csékmanek Rezső kir. törvényszéki bírák, jegyzőkönyvvezető volt dr. Formanek Ágoston, a kir. ügyészséget dr. Kovács Rókus kir. ügyész képviselte.

Rendés esküdtek az 1911. február 6-án kezdődő ülészakara kisorsoltattak: Havlicsek Ernő örös Törökbecse, Szakál Szilveszter szabó Törökbecse, Stefan Jakab földbirtokos Módos, Schlesinger Géza kereskedő Törökbecse, Grün Alfréd kereskedő Nagybecskerek, Posta Antal földműves Párdány, Fa Mihály földműves Ótelek, Faragó Illés földműves Törökbecse, Bauer György kereskedő Beodra, Farkas Ferenc földműves Törökbecse, Piperszki Kamenko egyházi tisztviselő Mlencze, Lukinics Ernő kereskedő Kanak, Potzár József kereskedő Bégaszentgyörgy, Fekete András földműves Ótelek, Marok Ernő földbirtokos Szárca, Buzogány József földműves Törökbecse, Hemasih Ferenc Szitas Törökbecse, Mattanovich Tamás téglagyári felügyelő Módos, ifj. Forró Miklós földműves Módos, Jónás Bertalan kereskedő Nagybecskerek, Farkas János asztalos Keresztes, Safrány Lajos kereskedő Törökbecse, Molnár Mátyas kőműves Nagybecskerek, Pavlovics Döme kereskedő Törökbecse, Weinstein Nándor kőműves Törökbecse, Hajas István földműves Ótelek, Tapasztó József kéményseprő Törökbecse, Bosnyák Dezső banktisztviselő Nagybecskerek, Haidegger Ödön magánzó Nagybecskerek és Lennes János szabó Törökbecse.

Pótesküdték lettek a következő nagybecskereki lakosok: Schenk Herman magánzó, Pierre János műfőstő, Weisz Izidor kereskedő, Seprős Václav nyomdatulajdonos, Árvay Ferenc városi végrehajtó, Pelikán Simon megyei írnok, ifj. Oldal István fényképész, Mayer Rezső nyomdatulajdonos, Burget József főgimn. tanár és Wingler Ferenc géplakatos.

TÁVIRATOK

A magyar kölcsön sikere.

— A külföld bizalma. 200 millióra 14 milliárd. —

Budapest, január 13. (A „Torontál” eredeti táv.) Magyarországnak tegnap nagy napja volt. Kétszázmilliónyi kölcsönért fordult a hazai és külföldi tőkéhez és tizen-négy milliárdot ajánlottak fel neki. Magyarországnak, Ausztriának, Németország gazdasági gócpontjaiban, Svájcban, Belgiumban az új magyar kölcsön cimleteire olyan tömeges volt az aláírás, hogy a legtöbb helyen rövidebb ideig a megnyitása után, már le is zárták az aláírások elfogadását. Magában Németországban 59-szeresen jegyezték tul a kölcsön összegét. A cimleteket aláírásra becsátó konzorciumvezető német pénzintézete egészen szokatlan módon sürgönyileg üdvözölte Lukács László pénzügyminisztert a subszkriptio ritka sikere alkalmából és külön is kiemelte, hogy az új kölcsön sikere annak a bizalomnak a kifejezője, amelylyel Németország Magyarország erősen megalapozott pénzügyei iránt viselkedik.

A legtárgyalogabb mérlegelés is egyenesen imponálóan mutatja a kölcsön kibocsátásának sikerét mert egymagukban véve még a legkedvezőbb körülmények és a legügyesebb előkészítés sem volna képes indokolni, hogy a külföld 14 milliárdot ajánljon föl a kétszáz milliót kérő Magyarországnak, azonfelül pedig annak a rengeteg összegnek több mint a felét azzal a határozott kötelezettséggel jegyezték, hogy azt legalább fél évig piacára nem hozzák. Annak a jele ez, hogy a szolid, stabil befektetést kereső tőke, érdeklődéssel fordult az új magyar kölcsön felé.

Magyarország minden polgára, pártkülönb-ség nélkül, örömmel és büszkeséggel fogja fogadni pénzügyeink szoliditásának világszerte történt elismerését. De kétszeresen jól esik nekünk ez a nagy siker, ha visszaemlékezünk arra, hogy csak alig néhány hete Deschanel Páinak, a francia költségvetés elnökjének jelentéséből kellett megtudnunk, minő lealázó gazda-

sági és politikai feltételekhez óhajtották kötni a francia kormány egy, esetleg magyar kölcsönnek a párisi piacon való elhelyezését. Most a világ tőkései nem kértek garanciákat arra, hogy a kölcsönt mire fordítjuk. Tizen-négy milliárdot ajánlottak fel, mivel azt a német pénzintézetnek Lukács miniszterhez intézett távirata mondja, Magyarország pénzügyeinek biztonságában feltétlenül megbízunk és ha a nagy pénzügyi siker rugóit kutatjuk, lehetetlen le nem szögeznünk azt a kétségbevonhatatlan tény, hogy a külföldnek irányunkban megizmosodott bizalma első sorban is az új politikai kurzusnak az eredménye.

Ime, Európa így honorálja azt, hogy Magyar ország ismét visszatért a 67-es kiegyezésnek egy emberöltőn át kipróbált alapjára. Tisztában van vele, hogy a 67-es Magyarországra nyugodtan rábízhatja tőkéjét, mert ezen az alapon Magyarország gazdaságilag gyarapodni és izmosodni fog a jövőben, amint gyarapodott és izmosodott a múltban is. Tisztában van vele, hogy a 67-es alapra helyezkedett Magyarország nem lesz szakadatlan politikai krízisek prédája, mert ezen az alapon sima előtte az ut, hogy királyával egyetértőleg gazdasági előnyt kifejlesztő politikát folytasson.

De senki sem fogja pártelfogultságnak tekinteni, ha Magyarországnak ezen a büszke napján tisztelettel és elismeréssel adózunk Lukács Lászlónak a Héderváry-kormány pénzügyminiszterének, aki ennek a kölcsönnek az ügyét nemcsak nagy finánciális szakértelemmel, hanem az éppen olyan fontos szerencsés kézzel is intézte. Senki az országban, egy pillanattal sem lesz kétségben az iránt, hogy a siker országnak ezt a zajtalanul munkálkodó érdemes államférfiut illeti, aki sikereiben gazdag évtizedeket töltött el az ország pénzügyeinek eredményes felelősségvételében.

Végezetül még egy szempontot óhajtunk kiemelni. Hitünk az, hogy a külföld bizodalma Magyarország irányában koránt sem nyilvánult volna meg ilyen imponálóan, ha a külföldi tőkének számolnia kellett volna azzal az eshetőséggel, hogy Magyarország megváltoztatni készül Európaszerte tiszteletnek örvendő jegybankját, Európa az Osztrák-Magyar bank szabadságát megújítani készülő Magyarországnak ajánlott fel tizen-négy milliárdot. Egy működésében ki nem próbált önnálló jegyintézetel experimentáló Magyarország az internacionális pénzügyvilág bizalmának ilyen megnyilvánulására nem számíthatott volna. Semmi esetre sem árt, ha most a képviselőház bankvitájának az elején ezt a tényt odaallitjuk az ország elé.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

— A bankvita. — Apponyi beszéde. —

Budapest, január 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mig a külföld a magyar kölcsön hetvenszeres tulajgyezésével fejezi ki bizalmát a mai politikai irányzat alapján Magyarország iránt, addig a képviselőházban nagy vehemenciával csépelik tovább az önnálló bank üres szalmáját. Ma három szónoka volt a bankvitának s közöttük Apponyi Albert gróf, aki szintén hosszú beszédben elmélkedett a bankról, úgy, hogy az ülés fele idejét ő maga foglalta le.

Az elnöklő Náva y Lajos alelnök 10 óra után nyitja meg az ülést, amelynek elején Németh Károly mint az összeférhetlenségi bizottság tagja leteszi az esküt. Ezután nyomban folytatták

a bankvitát.

Az első felszólaló Bosnyák Géza Justh-párti, aki az előadó tegnapi beszéddel polemizál s végül kijelenti, hogy nem fogadja el a javaslatot.

Utána a pártonkívüli 48-as Thaly Ferenc beszélt hasonló szellemben a közös bank ellen s az önnálló bank mellett, szintén kijelentve, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Most Apponyi Albert gróf következett szólásra. Apponyi hosszú beszédében, amely az ülés végéig tartott, azzal a fel-fogással szállt szembe, hogy a bankkérdést csak a közgazdasági és nem politikai szempontból lehet bírálni. Szerinte ez helytelen és csak akkor állhatna meg, ha a bankkérdésben csak közgazdasági szempontok szerepelnek és nem volnának benne nemzetgazdasági motívumok. Az ő véleménye szerint a nemzetgazdasági szempontok itt

az irányadók s egy önnállóságra törekvő országnál az önnálló bank felállítása első-rangu fontossággal bír. Ezért követeli ő is s a függetlenségi párt is az önnálló bank felállítását s ezért utasítja el a közös bank szabadságának meghosszabbítását

Apponyi beszéde után a vita folytatását holnapra halasztották.

A portugál helyzet.

Budapest, jan. 13. (A „Torontál” eredeti táv.) Lisszaboni jelentések szerint a haditörvényszék egész sereg ősi, nemesi család ellen folytat eljárást, akiket azzal vádolnak, hogy összeesküdtek a köztársaság ellen s vissza akarják állítani a királyságot. Tegnap 35 ilyen nemesi család ellen hoztak ítéletet s mind a 35 családot örökös számkivetésre ítélték.

A bolygó ex- király.

Budapest, január 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Manuelnek, a volt portugál királynak nincs nyugalma. Sehhol nincs maradása s egyik helyről a másikra bolyong. Így ujabban ismét lakást változtatott s egy mai londoni távirat szerint eddigi lakóhelyéről a Londonhoz tartozó Aberfortba költözött anyjával együtt.

Abdul Hamid pénzei.

Budapest, január 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból jelentik, ujabban felfedezték, hogy Abdul Hamid ex-szultánnak a berlini bankon kívül másutt is vannak tetemes pénzei elhelyezve, amire most a hitelezők körében nagy hajsza folyik, hogy az elhelyezett pénzeket felfedezzék s azokból kielégítsék magukat.

Határidő-üzet.

Budapest, jan. 13. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (januárra)	22:26 — —
Buza (áprilisra)	21:30 — —
Rozs (áprilisra)	14:70 — —
Zab (áprilisra)	17:16 — —
Tengeri (májusra)	11:26 — —

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

„PIPUL”-pasztilla

sósórszesz kivonat.

Legelősebb és legjobb házi szer minden reumatikus fájdalomknál.

5-ször elősebb a kész sósórszeszénél, mert
1 „Pipul”-pasztilla ára 12 fill.,
1 1/2 deci tiszta spirítusz ára 30 „
1/2 deci víz ára 2 fill.,
tehát 2 deci otthon készített sósórszesz ára 42 fill.,
míg ugyanannyi kész sósórszesz ára 2 korona.

Gyártja: **Nikolits-gyógyszertár**

Nagybecskerek, Gabona-tér.

Törvényileg védve. — Ára 10 fillér. — Telefon 161

Közgazdaság.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken ma megtartott heti vásár alkalmával:

buza 50 kgr.	10— korona
kétszeres	6—
rozs	6—
árpa	5:20
zab	7:50
kukorica (uj)	4:30
repce	9:50
széna I.	7—
„ II.	6—
szalma I.	5—
„ II.	5—
burgonya 1 kgr.	— 10
disznóhús I.	1.80
„ II.	1:70
marhahús I. 1 kgr.	1:20
„ II.	1:12
borjúhús I.	1:56
„ II.	1:60
juhús	1:08
zsir	1.68

Árverési hirdetés.

Vagyonbukott Kohn Tóbiás nagybecskereki kereskedő csődtömegét képező fűszer, vegyesáru, szeszes italok és bolti berendezés en bloc, zárt ajánlati eljárvezését a nagybecskereki kir. törvényszék 261/911. csődszám alatt elrendelte.

Az áru 3022 kor. 80 fillér, a bolti berendezés 330 koronára van becsülve.

Az írásbeli ajánlat — akár az árura, akár a berendezésre vagy mindkettőre — és óvadékul a becsérték 10%-a készpénzben az árverés napjáig nálam adandó be.

Az árverést 1911. évi január 20-án d. u. 3 órakor tartom meg Nagybecskereken a Ferenc József-téren levő irodámban.

A választmány az ajánlatokhoz nincs kötve, azok felett szabadon határoz és az ajánlattevőkkel nyomban szóbeli árverést tarthat. A legmagasabb írásbeli ajánlat az ajánlattételtől szóbeli árverés esetén is köti. Az elfogadott ajánlat a tömeget csak bírósági jóváhagyás esetén kötelezi.

A választmány az áru mennyisége és minőségeért nem szavatol.

A leltár és az áruraktár közbenjöttöm mellett bármikor megtekinthető.

Az, a kinek ajánlatát a bíróság elfogadja, köteles a vételárat 3 nap alatt nálam kifizetni és az árut 3 napon belül elszállítani.

A vételi illeték a vevőt terheli.

Dr. Löffler Armin,
tömeggondnok.

115-1.1

77. szám. 1911. A törökbecsei járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó Beodra községben megüresedett községi orvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908. évi XXXVIII. t. c. 7. §-ban meghatározott képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1911. évi február hó 1-éig nyujtsák be hozzám.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A választás napját később fogom megállapítani.

Az orvos javadalmazása: 1600 kor. évi fizetés és öt évenként 4 ízben ismétlődő 200 korona korpótlék, 400 kor. lakbér és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Megjegyzem, hogy a megválasztandó orvosnak megegyezés esetén kilátása van a beodrai uradalom orvosi állásának elnyerésére.

Törökbecse, 1911. évi január hó 3-án.

Dr. Csávósy Ignác,
főszolgabíró.

75-33

85. kig. sz. 1911.

Antalfalva község előljáróitól.

Hirdetés.

Antalfalva község előljárósága ezennel közhírrá teszi, hogy a község tulajdonát képező 1 drb simenthalai tenyészbika folyó évi január hó 25 én d. e. 11 órakor Antalfalva község házában nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Antalfalva, 1911. évi január hó 11-én.

111-31

A község előljáróság.

233. sz. 1911.

A törökbecsei járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó Aracs községben elhalálozás folytán megüresedett jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I.

t. c. 16. §-a, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előirt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1911. évi február hó 12-éig nyujtsák be hozzám.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A választás napját a pályázati határidő lejártá után fogom kitűzni.

Az állással egybekötött javadalmazás a következő:

1600 korona évi fizetés,

300 korona utiátalány,

80 korona lakás, fűtési átalány, természetbeni lakás s a magánmunkálatok után a szabályrendeletileg megállapított díjak.

Törökbecse, 1911. évi január hó 10.

Dr. Csávósy Ignác,
főszolgabíró.

108-32

10. sz. 1911.

A perjámosi főszolgabírótól.

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegyebeli Pészak községben üresedésben levő községi orvosi állásra pályázatot hirdetek.

A községi orvos javadalmazása: az 1908: XXVIII. t. c. értelmében évi 1600 korona törzsfizetés és 5—5 évenként 800 koronáig emelkedő 200 koronás öltödéves pótlékon kívül a községi pénztárból évi 600 kor. lakbér és ezenfelül a régi jegyzői lakásnak díjmentes használata.

A községnek vasuti állomása, szeszyára és uradalma is van.

A lakosság száma 3182.

A szabályszerűen felszerelt pályázati kérvények f. évi február hó 15 ig hozzám annyival inkább benyujtandók, mert az elkésletten érkezett vagy szabályszerűen fel nem szerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

Perjámos, 1911. évi január hó 12.

Dr. Sal Ferenc,
főszolgabíró.

112-21

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

NAGYBECSKERÉK.

Torontáli
cipőkben nagy
választék.

Torontáli
cipőkben nagy
választék.

Galosni, báli cipő, báli legyező, báli ruhadíszek

Benó Testvérek ezelőtt **Kokits A. F.**

divat-, rövid- és játékkereskedés

Nagybecskerek.

Telefon 201.

Telefon 201.

6-87.10

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.